

Omówienie i wnioski z Ogólnouniwersyteckiego Badania Jakości Kształcenia w semestrze letnim roku ak. 2019/2020

- 1) Osoby studiujące na WFiS udzieliły 3,9 procent wszystkich odpowiedzi udzielonych w skali Uniwersytetu.
- 2) Ankiety wypełniły na WFiS 84 osoby; ogółem na UMCS udział w ankiecie wzięło 2178 osób.
- 3) Na pytanie, czy od momentu zawieszenia zajęć w siedzibie Uczelni do chwili obecnej, zajęcia na Twoim roku studiów były realizowane, w skali Uniwersytetu zdecydowana większość respondentów – blisko 87% – zadeklarowała, że wszystkie lub przeważająca część przedmiotów przewidzianych planem studiów była realizowana. Na WFiS odpowiedziano: 89 osób - wszystkie lub prawie wszystkie przedmioty były realizowane zdalnie; 7 - żadne lub tylko niektóre przedmioty były realizowane zdalnie,
- 4) Spośród różnych form i kanałów realizacji zajęć dydaktycznych w trybie zdalnym ponad połowa respondentów (51,1%) jako najczęściej stosowany wskazała wykorzystanie poczty e-mail lub poczty USOS mail do rozsyłania wiadomości i materiałów do samodzielnej realizacji. Na drugiej pozycji, wskazane przez niecałe 30% osób znalazły się kursy na Wirtualnym Kampusie. Trzecia z kolei liczba wskazań (17,5%) przypadła na połączenia audio-wideo poprzez aplikację MS Teams. Na WFiS wskazania były następujące: 45 osób – Teams; 19 – Wirtualny Kampus; poprzez pocztę e-mail i pocztę Usos – 16.
- 5) Na pytanie, w którym respondenci określali, w pięciostopniowej skali, jaki był w ich opinii kontakt z nauczycielami akademickimi w okresie pracy zdalnej WFiS uzyskał ocenę 3,98 (najlepszy wynik z innego wydziału to 4,12, najniższy z innego wydziału to 3,56).
- 6) W odpowiedzi na pytanie o ocenę jakości komunikacji zdalnej z nauczycielami akademickim WFiS uzyskał trzeci wynik w skali Uniwersytetu, tj. 3,69 (najlepszy wynik to 3,91, najniższy 3,32).

- 7) Ponad połowa uczestników badania w skali Uniwersytetu uważało że zajęcia w formie zdalnej były dobrze zorganizowane – 53,5% respondentów wybrało odpowiedź „zdecydowanie tak” lub „raczej tak”. Jednak około 40% osób ocenia negatywnie organizację zajęć zdalnych. Na WFiS odpowiedzi tak lub raczej tak udzieliło 57 osób, zdecydowanie nie lub raczej nie – 19 osób; trudno powiedzieć – 6 osób.
- 8) Zdecydowanie najlepiej ocenionym przez respondentów sposobem nauczania zdalnego, w skali całego Uniwersytetu, zostały wideokonferencje, które wybrało 59,% osób. Jedną trzecią wskazań otrzymało samodzielne uczenie się na podstawie materiałów przesłanych przez wykładowcę, a zaledwie 6,1% osób uważa za najskuteczniejsze samodzielne studiowanie wskazanych materiałów źródłowych. Na WFiS: wideokonferencje – 59 osób; samodzielne uczenie się na podstawie materiałów przekazanych przez wykładowcę – 21 osób; samodzielne studiowanie wskazanych materiałów źródłowych – 2 osoby.
- 9) Oceniając czytelność i poprawność przekazywanych materiałów dydaktycznych, zdecydowana większość uczestników sformułowała ocenę bardzo dobrą – 45,9% lub dobrą – 37,8%, 5% respondentów oceniło czytelność materiałów w sposób negatywny. WFiS w skali pięciostopniowej zajął 4 pozycję (3,92), najwyższy wynik z innego wydziału 4,08, najniższy 3,66.
- 10) Na pytanie ocenę nauczania zdalnego w porównaniu z nauczaniem tradycyjnym, na WFiS preferencje co do nauczania zostały przedstawione następująco: zdalne 11,49, tradycyjne 31,76, trudno powiedzieć 56,76.
- 11) Na pytanie o możliwość zwiększenia udziału zajęć zdalnych na studiowanym kierunku w stosunku do tego co było przed stanem epidemii i przy założeniu, że nie więcej niż 50% programu studiów będzie mogło być w ten sposób realizowane, respondenci w skali całego Uniwersytetu opowiedzieli w zróżnicowany sposób: zdecydowanie tak - 23 procent; raczej tak - 23,5; raczej nie - 19,4; zdecydowanie nie - 25,9; trudno powiedzieć - 8,3. Jako najlepszą sugerowaną formę zajęć zdanych wskazano wideokonferencje (57,4 proc.).
- 12) Zostały też postawione dwa inne pytania – co było najbardziej wartościowe w kształcenia zdalnym; co było najbardziej uciążliwe i niekorzystne dla studentów podczas kształcenia na odległość.

W zakresie odpowiedzi na pierwsze z tych pytań studenci WFiS podkreślali przede wszystkim dwie korzyści: zdalna forma zajęć powodowała oszczędność czasu (brak konieczności dojazdów na uczelnię) i komfort pracy – zajęcia z domu; możliwość samodzielnej pracy. Pojawiały się też odpowiedzi w których podkreślano możliwość opanowania nowych narzędzi, takich jak MS Teams oraz Wirtualny Kampus.

W zakresie odpowiedzi na drugie studenci WFiS m.in. podkreślali m.in: pojawiające się trudności techniczne, nadmierną liczbą zadawanych prac pisemnych, używanie przez wykładowców nadmiernej liczby różnych komunikatorów i platform; niekiedy słabą techniczną jakość przekazywanych materiałów; brak systematycznego kontaktu mailowego z niektórymi wykładowcami; brak określenia przez niektórych wykładowców konkretnych wymagań co do sesji. Pojawiały się też opinie, w których podkreślano brak osobistych realnych kontaktów z nauczycielami, stanowiących niezwykle ważny element kształcenia.

WNIOSKI

1. Oceny uzyskane przez WFiS sytuują Wydział w ramach średniej uniwersyteckiej (w jej górnym przedziale); w porównaniu z Wydziałem Humanistycznym i Wydziałem Artystycznym (Kolegium Nauk Humanistycznych) Wydział Filozofii i Socjologii uzyskał najlepszy wynik.
2. To nie usuwa jednak konieczności podjęcia działań zmierzających do usunięcia, na ile to możliwe, mankamentów i niekorzystnych zjawisk sygnalizowanych przez studentów w opiniach formułowanych w odpowiedziach na dwa pytania (patrz wyżej: punkt 12). Wymaga też pogłębionej refleksji fakt, że wśród zalet zdalnego kształcenia studenci wymienili względnie mało korzyści merytorycznych.
3. Należy zwrócić uwagę na jakość przesyłanych studentom materiałów dydaktycznych (opracowania takie są preferowane przez studentów).

4. Należy zajęcia zdalne organizować przede wszystkim w formie wideokonferencji.
5. Należy ograniczyć liczbę używanych platform.
6. Należy rozważnie stosować wymóg przygotowywania w trakcie zajęć zdalnych prac pisemnych – nie dotyczy to jednak prac pisemnych, których przygotowanie w trakcie zajęć jest wymagane przez przypisane do danego przedmiotu efekty uczenia się.
7. Należy dokładać starań zmierzających do utrzymywania sprawnych i efektywnych kontaktów mailowych ze studentami, jak również zdalnych form konsultacji.
8. Należy w trakcie zajęć utrzymywać sprawny i dwukierunkowy obieg informacji, aktywizować do zadawania pytań; sprawdzać na bieżąco zadawane do wykonania prace.
9. Należy również wykorzystywać konsultacje (zdalne) jako substytut realnych kontaktów ze studentami, zachęcać studentów do udziału w tych konsultacjach – nie tylko w celu zaliczenia nieobecności czy innych zaległości, lecz także jako możliwą przestrzeń dla dyskusji, odpowiedzi na pytania itp.
10. Ogólny charakter wyników OBJK sprawia, że nie może ono być traktowane jako narzędzie równie owocne jak Ankieta Oceny Zajęć, pozwalająca na indywidualizację wyników i ocen. Jest to ważne zwłaszcza w kontekście negatywnych zjawisk sygnalizowanych w anonimowych odpowiedziach w ogólny sposób, bez wskazania konkretnych zajęć. W związku z tym, należy przygotować ankietę wydziałową, która będzie mogła być wykorzystana w przypadku nieprzeprowadzenia w roku przyszłym Ankiety Oceny Zajęć.

